

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: **R.**, nar. X., bytom H., proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa – ústredie**, so sídlom Ulica 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutí** správneho orgánu v konaní o invalidnom dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 10. júna 2010 č. k. 6Sd 17/2009–80, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 10. júna 2010 č. k. 6Sd 17/2009–80 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Konanie na správnom orgáne

K rozhodnutiu 1:

Rozhodnutím 1 č. X. zo dňa 20.01.2009 odporkyňa podľa § 73, § 112 ods. 4 a § 293a zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej v texte rozsudku len „zák. č. 461/2003

Z.z.“) s odvolaním sa na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 204/2008 Z.z. zvýšila sumu invalidného dôchodku navrhovateľa od 16. marca 2004 na 8.256 Sk mesačne.

Svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že

- priemerný osobný mzdový bod navrhovateľa sa určil podľa § 79 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. vo výške 1,0009 z piatich kalendárnych rokov, z ktorých sa vypočítal priemerný mesačný zárobok (toto je pripojené k rozhodnutiu o priznaní dôchodku).
- S prihliadnutím na aktuálnu dôchodkovú hodnotu 183,58 Sk bola suma invalidného dôchodku ustanovená na 8.098 Sk mesačne.
- V rámci prehodnotenia bol navrhovateľ dňa 16. marca 2004 uznaný za invalidného s mierou poklesu schopnosti zárobkovej činnosti 65 %.
- Po zrušení tohto rozhodnutia odporkyne Najvyšším súdom Slovenskej republiky vstúpil do platnosti nález Ústavného súdu, ktorý zaväzuje posudzovať zdravotný stav podľa zákonov platných v čase priznania čiastočného invalidného dôchodku.
- Posudkový lekár na svojom rokovaní dňa 28. júna 2006 po zhodnotení podmienok pre vznik invalidity a určení miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti vychádzal z vyšetrení, ktoré navrhovateľ predložil dňa 16. marca 2004 na rokovaní, pričom rešpektoval a zohľadnil prácu v banskom priemysle, a trvalé následky, ako aj navýšil pre závažné sekundárne poškodenie chrbtice.

K rozhodnutiu 2:

Rozhodnutím 2 č. X. zo dňa 20.01.2009 odporkyňa podľa § 82 zák. č. 461/2003 Z.z. zvýšila sumu invalidného dôchodku navrhovateľa od 01. júla 2006 na 9.846 Sk mesačne.

Svoje rozhodnutie v stručnosti odôvodnila tým, že invalidný dôchodok navrhovateľa bol zvýšený o 5,95% mesačnej sumy dôchodku, tzn. o 553,- Sk mesačne. Percento zvýšenia dôchodku bolo ustanovené Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 229/2006 Z.z., ktorým sa ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky v roku 2006.

V zmysle hore citovaného Opatrenia č. 229/2006 Z.z. sa s účinnosťou od 1. júla 2006 (§ 2) dôchodkové dávky v roku 2006 zvyšujú o 5,95% (§ 1).

II.**Konanie na prvostupňovom súde**

Proti hore citovanému rozhodnutiu odporkyne podal navrhovateľ opravný prostriedok z 23.02.2009 označený ako Odvolanie proti Sociálnej poisťovni Rožňava. V jeho stručnom obsahu sa domáhal doplatenia rozdielu na strate dôchodku od 20.02.1992.

Ďalej žiadal uznanie svojej osoby za práceneschopného s poukazom na nález z neurológie, podľa ktorého sa zdravotný stav navrhovateľa má zhoršovať.

Záverom vyslovil nesúhlas s rozhodnutím Sociálnej poisťovne v Rožňave, ktoré bližšie neidentifikoval, iba v prílohe opravného prostriedku pripojil tak Rozhodnutie č. 1 ako aj Rozhodnutie č. 2, obidve z 20.01.2009.

Krajský súd v Košiciach ako súd prvého stupňa napadnuté rozhodnutie ako správne v zmysle § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil, nakoľko opravnému prostriedku nebolo možné vyhovieť.

V svojom rozsudku vychádzal zo skutkového stavu zisteného v spise (konkrétne lekárska správa z 02.02.2010), tzn. že navrhovateľ dňa 20.02.1992 utrpel pracovný úraz s poškodením ramenného pletenca vpravo. Podľa lekárskej správy rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa je monoplégia pravej hornej končatiny ako stav po traumatickej avulzii plexus brachialis (kapitola XV., oddiel E, položka 29.1 prílohy č. 4 zák. č. 461/2003 Z.z., s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozpätí od 60 do 70 %.

Iným zdravotným postihnutím navrhovateľa je chronický bolestivý syndróm chrbtice, čo má za následok zvýšenie percentuálnej miery o 5 %, tzn. že miera poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť je 75%.

Na základe týchto skutočností v rámci konania podľa zák. č. 461/2003 Z.z. posudkový lekár vyslovil záver, že navrhovateľ nie je invalidný podľa § 29 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení, ale je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. c)

citovaného zák. č. 100/1988 Zb. a ďalej že je invalidný podľa § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z..

Krajský súd ďalej v svojom odôvodnení poukázal na názor posudkového lekára, že nakoľko v posudku zo dňa 02.02.2010 nedošlo k zmene voči predchádzajúcemu posudku zo 17.12.2008, preto je nutné zotrvať na výroku posudku, ktorý je totožný s výrokom uvedeného posudku zo dňa 17.12.2008. Na základe uvedeného nie je možné vydať zmenové rozhodnutie vo veci invalidného dôchodku navrhovateľa. S týmto názorom sa krajský súd po citácii textu § 71 ods. 1 a 4, § 73 ods. 1, § 112 ods. 4 a § 63 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z. stotožnil. Najvyšší súd Slovenskej republiky v súvislosti s argumentáciou navrhovateľa poukazuje najmä na text. ustanovení § 71 ods. 1 a 4 zák. č. 461/2003 Z.z.

Podľa § 71 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

Podľa § 71 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a

b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

III.

Odvolanie navrhovateľa/stanoviská

Vo včas podanom odvolaní zo dňa 13.07.2010 (č. 1. 87) proti rozsudku prvostupňového súdu navrhovateľ poukázal na to, že dňa 20.02.1992 utrpel pracovný úraz. S odvolaním sa na posudok zo dňa 28.06.2006 posudkového lekára, pobočka Rožňava navrhovateľ vyslovil nesúhlas so stanovenou mierou poklesu schopnosti na 75%, a s odvolaním sa na svoje subjektívne zistenia a pocity vo vzťahu k svojmu aktuálnemu zdravotnému stavu sa domáhal opätovného posúdenia svojho zdravotného stavu a úpravy miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, a v naznačenom smere žiada od súdu, aby bol vyhlásený za práceneschopného.

Navrhovateľ na podporu svojich tvrdení ďalej v odvolaní uvádza, že potrebuje, vzhľadom na ním opísané zdravotné komplikácie, opateru svojej ženy, ktorá sa o navrhovateľa musí z objektívnych dôvodov starať.

Nesúhlasí s výškou priznaného (a následne zvýšeného) invalidného dôchodku, ktorú chce navrhovateľ zvýšiť tak, aby to zodpovedalo jeho zdravotnému stavu.

Tiež požadoval doplatenie dôchodku ku dňu jeho vzniku.

Z vyjadrenia odporkyne zo dňa 12.08.2010 (č. 1. 98) vyplýva, že dôvody uvedené navrhovateľom nepovažuje odporkyňa za relevantné. Posúdenie zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľa bolo vykonané podľa § 153 ods. 3 a 5 zákona č. 461/2004 Z.z., pričom posudkoví lekári sociálneho poistenia za osobnej účasti navrhovateľa vyhotovili logické a jednoznačné posudky.

Na základe uvedeného preto odporkyňa požadovala ako vecne správny potvrdiť rozsudok napadnutý odvolaním.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní

podľa § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p. potvrdil.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 a § 372p ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednáwanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

Najvyšší súd z priloženého spisu zistil, že krajský súd pri posudzovaní skutkového stavu (tzn. zdravotného stavu) vychádzal z lekárskej správy zo dňa 02.02.2010, ktorá bola vyhotovená na základe podnetu krajského súdu. V uvedenej lekárskej správe sa posudkový lekár sociálneho poistenia vysporiadal aj s opisom zdravotného stavu podaný samotným navrhovateľom

- s dôrazom na celkom nevládnú celú pravú hornú končatinu,
- na bolesti od pravého ramenného pletenca až do ruky,
- že v priebehu rokov sa postupne zväčšujú bolesti krížovo-driekovej oblasti ako aj krčnej oblasti chrbtice,
- že má presilenú ľavú hornú končatinu, následkom čoho v nej má bolesti.

Taktiež z uvedenej lekárskej správy vyplýva skutočnosť, že navrhovateľ bol posudkovým lekárom poučený o jeho možnosti predložiť nové dôkazy, aktuálne lekárske nálezy, ak neboli doložené, čo potvrdil svojim podpisom ako účastník konania.

Na základe týchto vstupných údajov posudkový lekár vyhotovil svoj posudok, ktorý krajský súd podrobne v svojom odôvodnení citoval a zo zistených skutočností pri nasledujúcom rozhodovaní o zákonnosti napadnutých rozhodnutí č. 1 a 2 vychádzal. Navrhovateľ však takto zistený zdravotný stav v podanom odvolaní spochybňuje, pričom sa odkazuje na kópiu zdravotnej dokumentácie, tzv. nálezy zo dňa 12.03.2010, 28.05.2010 (kontrolné psychiatrické vyšetrenie), 16.04.2010 (gastroenterologická ambulancia), 19.05.2010 (ortopedické vyšetrenie), 31.05.2010 (opäť gastroenterologická ambulancia) a zo dňa 21.05.2010 (neurologické vyšetrenie).

Na tomto mieste musí Najvyšší súd poukázať na ust. § 250i ods. 1 veta prvá v spojení s § 250j ods. 2 písm. b) a c) a § 250l ods. 2 O.s.p., podľa ktorých súdny prieskum rozhodnutia správneho orgánu bude smerovať k jeho zrušeniu iba vtedy, ak skutkový stav, ktorý mohol byť správnym orgánom (tzn. Sociálnou poisťovňou) zistený do vydania rozhodnutia, je v rozpore s obsahom spisov alebo bol zistený nedostatočne. Toto však v prejednávanej veci nenastalo.

Podľa § 250i ods. 1 veta prvá O.s.p. pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 250j ods. 2 písm. O.s.p. súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správnenému orgánu na ďalšie konanie, ak po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby dospel k záveru, že

b) zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie, je v rozpore s obsahom spisov,

c) zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci.

Na druhej strane Najvyšší súd konštatuje, že navrhovateľ priložením hore citovaných listín a lekárskejších správ nespochybnil hodnovernosť skutkových zistení vykonaných posudkovým lekárom, ale naopak predložil nové odborné údaje o svojom zdravotnom stave, ktoré už, vzhľadom na termín vyhotovenia lekárskej správy posudkovým lekárom odporkyne, tzn. 02.02.2010, nemohli byť v uvedenej lekárskej správe za žiadnych okolností ani zachytené a ani vyhodnotené.

Na základe týchto skutočností musí Najvyšší súd odmietnuť argumenty navrhovateľa ako nedôvodné. Ak sa navrhovateľ domnieva, že ním predložené časti zdravotnej dokumentácie sú tak závažné, že v súčasnosti odôvodňujú vydanie zmeňovacieho rozhodnutia, potom má právo zákonným postupom sa obrátiť na odporkyňu, aby túto novú zdravotnú dokumentáciu a jej dôsledky na navrhovateľov zdravotný stav preskúmala a vyvodila z toho príslušné závery.

Za súčasnej situácie potom krajský súd správne postupoval, ak označil postup a rozhodnutie odporkyne za vecne správne.

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok navrhovateľa ako aj s prihliadnutím na argumentáciu odporkyne Najvyšší súd s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p., podľa ktorého neúspešnému navrhovateľovi právo na úplnú náhradu trov tohto konania nevzniklo.

Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno-poistných vzťahov vychádza z verejnoprávných vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie : Proti tomuto rozhodnutiu **nie je** prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).

V Bratislave 07. decembra 2010

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec, PhD., v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Lubica Kavivanovová